

Tolerancia szabály alkalmazása az elvárt béremelés teljesítésénél. (2012.03.16.)

Az adótörvények zárószavazása után egy hónappal még módosították az elvárt béremelés nem teljesítésének utólagos szankciójára vonatkozó szabályozást. Ez a 2011. december 22-én a 157. Magyar Közlönyben jelent meg a „*A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról*” szóló CLXXXI. törvényben. Beiktatásra került a szociális hozzájárulási adóról (szochó) szóló törvénybe egy 464/A. és egy 464/B. paragrafus. Ennek lényege, hogy a munkáltató úgy gondolta, hogy teljesítette az elvárt béremelést és igénybe vette az adókedvezményt, de egy utólagos adóellenőrzési eljárásban az adóhatóság mégis jogosulatlanul tekinti az igénybe vett szociális hozzájárulási adó kedvezményt. Ilyen esetben bizonyos feltételek esetén a jogalkotó „tolerálja” a tévedést, számítási hibát és az adóhatóság nem állapít meg adóhiányt. Négy feltételt kell teljesíteni. Legfeljebb a dolgozók 10 százalékánál lehet tévedni. A tévedés, számítási hiba nem haladhatja meg valamennyi dolgozó létszáma szorozva 300 forinttal összeget.

A feltárt hibát a határozat jogerőre emelkedéséig ki kell javítani. Erre eljárásjogilag két időpontban van lehetősége a munkáltatónak. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvre tett észrevételében bizonyítja, hogy visszamenőleg valamennyi dolgozójára teljesítette az elvárt béremelést. Ha a jegyzőkönyv lezárásáig nem sikerült kijavítani a számolási hibát, akkor a következő lehetőség az elsőfokú határozattal szemben benyújtott fellebbezésben nyílik meg az Art. 137.§ (1) bekezdése alapján: „... a fellebbezésben új tényekre és bizonyítékokra is lehet hivatkozni.” Más lehetőség eljárásjogilag nincs. De mi van abban az esetben, ha nem értünk egyet az adóhatóság „számolásával”. Várhatóan ugyanis „vastagon fog fogni” a NAV ceruzája. Ez esetben a határozat jogerőre emelkedéséig az ellenőrzés és a határozat megállapításait fogjuk vitatni, de mivel nem értünk egyet a határozati megállapítással, ezért a határozat jogerőre emelkedéséig nem hajtjuk végre az elvárt béremelést a NAV szerinti mértékben. Ez utóbbi esetben, amennyiben elutasításra kerül a fellebbezés, akkor elesünk a törvény által lehetővé tett „toleranciától”, az adóhatóság adóhiányt, adóbírságot fog megállapítani. Javaslat: a jegyzőkönyvre tett észrevételben még lehet vitatni a megállapítást, számítást, de a fellebbezésben már nem célszerű, mert sokba kerülhet.

Ha adóhiány nem kerül megállapításra, akkor megúszhatjuk a szankciót?

Nem csak a szochó törvény egészült ki két paragrafussal. Módosult az Art. is. A 172.§ (mulasztási bírság) kiegészült egy (20d) bekezdéssel. Eszerint ha a munkáltató az szochó tv. 464/A.§ alapján mentesül a jogosulatlanul igénybe vett adókedvezménnyel kapcsolatos adókülönbözlet megállapítása alól, akkor a jogosulatlanul igénybevett

kedvezmény összeg 15%-ának megfelelő, de legalább 100 000 forint mértékű mulasztási bírságot fizet. Így valamennyi bírságot mindenképpen fizetni kell a tévedésért, számítási hibáért. Bár a törvény szövegébe bekerült egy „*kivéve, ha bizonyítja*” szövegrész, de ez egy szinte teljesíthetetlen feltételt szab. Akkor mentesül ugyanis a munkáltató az mulasztási bírságtól is, ha *”... a szükséges béremelést valamennyi folyamatosan foglalkoztatott munkavállaló tekintetében visszamenőleg, az ellenőrzés megkezdésének időpontját megelőzően végrehajtotta”*. Ez a feltétel csak akkor teljesülhet, ha a munkáltató – észelve hibáját – még az ellenőrzés előtt végrehajtotta visszamenőlegesen az elvárt béremelést valamennyi dolgozójára, de az ellenőrzés megkezdése miatt a korábbi hónapok önellenőrzésére már nem maradt ideje. Ha ugyanis az ellenőrzés megkezdésének időpontját megelőzően végrehajtotta a munkáltató az elvárt béremelést, és önellenőrzéssel korrigálta a korábbi hónapokat, akkor szóba sem jöhet a 464/A.§ alkalmazása. Ha az ellenőrzés előtt teljesült az elvárt béremelés, akkor a NAV nem tud megállapítani jogosulatlanul igénybe vett adókedvezményt.

Mire kell figyelni a visszamenőleges béremelésnél?

Nem lehet például áprilisban elszámolni a január, február, március havi béremelést. Ha az első három hónapban igénybe vettük az elvárt béremelés kedvezményét, akkor a kisebb bér után vettük igénybe, mint az elvárt bér. Kisebb összeg után nagyobb kedvezmény jár, tehát biztosan lesz jogosulatlanul igénybe vett kedvezmény. Áprilisban a visszamenőleges emeléssel nagyobb lesz a tárgyhavi bér, így kevesebb adókedvezményt lehet igénybe venni. Emiatt a visszamenőleges elvárt béremelés rendkívül strapás, mindenképpen a korábbi hónapok önellenőrzésével jár.

Angyal József okleveles adószakértő